

Следващото приложение не е част от анализа на ЕКРН и от предложенията за положението в България

Приложение

ЕКРН изтъква, че анализът в този доклад за България, както е посочено на стр. 1, е с дата 18 септември 1997 г. и по-късните събития не са взети под внимание.

Съгласно практиката за изготвяне на докладите на ЕКРН по страни, от българските власти бе назначен офицер за свръзка, който да обсъжда конфиденциално с ЕКРН проекто-доклада за България, и много от неговите забележки бяха взети под внимание от ЕКРН и включени в доклада.

След този диалог обаче националният офицер за свръзка на България поиска изрично като приложение към доклада на ЕКРН да бъдат включени следващите съображения на българските власти.

**БЕЛЕЖКИ, ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ ПРАВИТЕЛСТВОТО
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПО ДОКЛАДА НА ЕКРИ ЗА БЪЛГАРИЯ**

1. Съдържащото се във втори абзац на увода твърдение, че миналото, в което България е била "изолирана от хората и влиянията отвън, все още влияе на службите и структурите ѝ (които нямат почти никакъв опит на работа в условията на отворено и динамично общество)", е пресилено, макар и вярно в основата си. Провеждащата се в момента административна реформа е насочена към преодоляване на стереотипите на миналото чрез въвеждане на европейските стандарти на прозрачност в държавната администрация и навлизане в нея на нови хора. Цитираното по-горе изречение, ако изобщо остане в текста, следва да бъде редактирано по съответния начин.

2. По отношение на желанието на някои групи (споменато в първото тире в трети абзац на увода) "да изразяват груповата си идентичност", то се гарантира от чл. 6 (2) на българската Конституция, който не допуска "никакви ограничения на правата ... , основани на раса, народност, етническа принадлежност ... ". В допълнение към това чл. 36 (2) гласи, че "гражданите, за които българският език не е майчин, имат право наред със задължителното изучаване на българския език да изучават и ползват своя език". Чл. 37 гласи: "Свободата на съвестта, свободата на мисълта и на избора на вероизповедание и на религиозни или атеистични възгледи са ненакърними. Държавата съдействува за поддържане на търпимост и уважение между вярващите от различните вероизповедания, както и между вярващи и невярващи". При такива конституционни гаранции на индивидуалните права е неточно да се говори за "неясно положение" на споменатите по-горе групи. Ще бъде много по-конкретно и отговарящо на действителната ситуация, ако текстът на първото тире придобие следният вид:

" - проблемите, пред които се изправят малцинствените групи, и по-специално непривилегированото положение на ромското население".

Що се отнася до мнението, изразено във второто тире за "липсата на специализирани структури по проблемите на малцинствените групи", следва да бъде припомнено, че с Решение No 449 от 4 декември 1997 г. Министерският съвет създаде като междуведомствена структура Национален съвет по етническите и демографските въпроси. Както бе споменато в началото, България е страна по основните международни договори в областта на човешките права, включително Международната конвенция за премахване на всички форми на расова дискриминация и Международната харта за граждански и политически права, и периодически предоставя доклади за изпълнението на цитираните договори, които също са свързани с горния въпрос. В допълнение към това следва да се има предвид, че на 10 октомври 1997 г. България подписа Рамковата конвенция за защита на националните

малцинства. Твърдението за липса на стратегия по тези въпроси не е точно, тъй като спрямо една от най-големите етнически малцинствени групи в България - циганската - в началото на 1996 г. бе приета специализирана многофункционална програма на междуведомствено равнище.

3. Във връзка със споменатия в третото тире в трети абзац на увода проблем с нелегалната миграция, следва да се каже, че този проблем ще намери своето решение в рамките на подготовката на България за пълноправно членство в ЕС и на започналия процес на сближаване на законодателството, на затягане на граничния режим за граждани от рисков страни, на смяна на личните документи на българските граждани според европейските стандарти и т.н.

4. В пар. I.A.1. следва да се спомене, че Рамковата конвенция за защита на националните малцинства вече е подписана от България. Освен това е необходимо да се посочи, че се обсъжда възможността за присъединяване към Европейската социална харта (ревизирана) и Европейското споразумение относно лицата, участващи в процедурите пред Европейската комисия и Европейския съд по правата на човека.

5. В пар. I.A.2. следва да се посочи, че в началото на 90-те години със съдействието на Центъра на ООН по правата на човека в Женева бе издаден и широко разпространен сборник с преведени на български език основни международни договори в тази област. Европейската конвенция за защита на човешките права и основни свободи също е преведена на български език и е получила широко разпространение.

6. Що се отнася до загрижеността, изразена в пар. 4 от проектодоклада на ЕКРИ по отношение на чл. 11 (4) на българската Конституция, следва да се подчертае, че този член трябва да се разглежда в неразривна връзка с Решение No 4 от 21 април 1992 г. на Конституционния съд по делото за конституционността на Движението за права и свободи. По силата на това решение чл. 11 (4) трябва да се тълкува само през призмата на "конституционни(те) разпоредби, които гарантират упражняването на правото (на гражданите) на собствен културен живот, свободата на избор на вероизповедание, правото да се изучава и ползва своя език от лицата, за които българският език не е майчин. В това отношение Конституцията на Република България не се отклонява от общопризнатите принципи и норми на международното право, създадени да запазят и защитят етническата, религиозната, езиковата или културната идентичност на лицата, които по свой свободен избор желаят да съхранят такава идентичност. Конституцията е в съответствие и с международните договори, по които Република България е страна или е изразила воля да се присъедини". В тази връзка би следвало да се вземе предвид и друга разпоредба на Конституцията, чийто чл. 5 (4) гласи: "Международните договори, ратифицирани по

конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната. Те имат предимство пред тези форми на вътрешното законодателство, които им противоречат". Подробна и задължителна интерпретация на този текст се съдържа в Решение No. 7 (92) на Конституционния съд.

7. Що се отнася до забележката в пар. 5, следва да се посочи, че според българската правна традиция под термина "гражданин" се разбира всеки човек, намиращ се под юрисдикцията на републиката. Във връзка с това, навсякъде, където в българското право се говори за "права на гражданина", се има предвид права на човека, намиращ се под българска юрисдикция, вкл. и лицата без гражданство. Според чл. 26 (2) на българската Конституция, "Чужденците, които пребивават в Република България, имат всички права и задължения по тази Конституция с изключение на правата и задълженията, за които Конституцията и законите изискват българско гражданство". Според чл. 3 (2) от Закона за пребиваване на чужденци в Република България, "Чужденец според този закон е всеки човек, който без да е български гражданин е гражданин на друга държава или няма никакво гражданство".

8. Препоръката в пар. 17 вече се прилага чрез подготовка на полицаи от цигански произход и разпределянето им в циганските квартали на българските градове.

9. В пар. 23 се съдържат три неоснователни твърдения, и по-конкретно, че:

- "някои политически партии и групи все още провеждат кампании, основани на етническа дискриминация срещу турското малцинство";

- "някои политически групи, дори и в парламента, се опитват да предотвратят даването на двойно гражданство на българските граждани". От началото на 90-те години двойното гражданство се толерира в България, дори с някои държави са отменени спогодбите за избягване на двойното гражданство, които бяха в сила преди 1990 г.;

- "Все още има дискриминация при отбиването на военната служба и назначаването в органите на полицията".

Тези твърдения не са подкрепени с факти и следва да бъдат извадени от текста.

10. Пар. 26 е неясен и следва да се изясни какво точно се има предвид.